

Bullying – Ενδοσχολική βία – Εκφοβισμός

Η σχολική βία και ο εκφοβισμός που εκδηλώνεται μεταξύ των μαθητών θεωρείται κοινωνικό πρόβλημα. Ο όρος που χρησιμοποιείται διεθνώς για να περιγράψει το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού είναι « **bullying** ». Προέρχεται από το ρήμα « **bully** » που σημαίνει «πληγώνω ή τρομοκρατώ ή υποχρεώνω κάποιον με τη βία να κάνει κάτι που δεν θέλει».

Αφορά σε μια κατάσταση κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά, με σκοπό την επιβολή και την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους, εντός και εκτός σχολείου.

Αποτελεί φαινόμενο που ενισχύεται από τη λάθος αντιμετώπισή του, καθόσον τα περισσότερα περιστατικά αποσιωπούνται, διότι θεωρείται ότι στιγματίζουν τους θύτες, τα θύματα και το κύρος του σχολείου.

Ωστόσο, το φαινόμενο αυτό έχει πολλές και σοβαρές επιπτώσεις, τόσο στη σωματική και ψυχική υγεία, όσο και στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού, ενίοτε με επικίνδυνες συνέπειες και τραγικά αποτελέσματα.

Οι πιο συνηθισμένες εκδηλώσεις ενδοσχολικής βίας είναι:

- Χειρονομίες, σπρωξιές, ξυλοδαρμοί.
- Φραστικές επιθέσεις, βρισιές, απειλές, προσβολές.
- Εκβιασμοί, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων.
- Κλοπές.
- Σεξουαλική παρενόχληση, κακοποίηση.
- Αποκλεισμός από παρέες, παιχνίδια, δραστηριότητες.

Ενδείξεις που πιθανόν να υποδηλώνουν ότι ένα παιδί έχει πέσει θύμα σχολικού εκφοβισμού είναι:

- Μειωμένη διάθεση ή άρνηση να πάει στο σχολείο με πρόσχημα αδιαθεσία.
- Αδικαιολόγητες απουσίες.
- Απροσδόκητη μαθησιακή πτώση που αποτυπώνεται με βαθμούς που πέφτουν.
- Στα διαλείμματα περνά το χρόνο του γύρω από τους εκπαιδευτικούς και τα γραφεία.
- Αλλάζει τις διαδρομές από και προς το σχολείο.
- Τα ρούχα του είναι συχνά κατεστραμμένα.
- Έχει σημάδια και μελανιές στο σώμα ή άλλες ενδείξεις επίθεσης και αποφεύγει να εξηγήσει πώς συνέβησαν.
- Χάνει συχνά τα πράγματά του.
- Ζητάει συχνά λεφτά.
- Αρνείται να συμμετέχει σε σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες
- Υπάρχουν επίμονες ξαφνικές αλλαγές στη διάθεσή του
- Παραπονιέται για ψυχοσωματικά προβλήματα.

Ο γονιός οφείλει:

- Να συζητά με το παιδί του για τα δικαιώματά του, τους κανόνες συμπεριφοράς στο σχολείο και τους τρόπους αντιμετώπισης του φαινομένου
- Να ενισχύει τη φιλία και να αναδεικνύει την αλληλεγγύη της παρέας

- Να ενημερώνεται από του εκπαιδευτικούς για τη συμπεριφορά του παιδιού του εντός του σχολείου
- Να διαβεβαιώσει το παιδί – θύμα ότι δεν ευθύνεται το ίδιο για ό,τι έχει συμβεί
- Να του υπενθυμίζει ότι το νοιάζεται και ότι ο ρόλος του είναι να το προστατεύει
- Να το παροτρύνει σε συζήτηση για σχετικά θέματα και να του εξηγήσει ότι η κοινοποίηση περιστατικών δεν αποτελεί «κάρφωμα»
- Να απευθύνεται έγκαιρα στους εκπαιδευτικούς και στη διεύθυνση του σχολείου
- Να ζητήσει τη βοήθεια ειδικού ψυχικής υγείας, εφόσον το κρίνει αναγκαίο

Η προστασία των μαθητών και των σχολείων βρίσκεται μεταξύ των βασικών προτεραιοτήτων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και εντάσσεται στον κεντρικό πυρήνα του ενδιαφέροντός της. Στο πλαίσιο αυτό, δεδομένου ότι, το εν λόγω ζήτημα δεν είναι αμιγώς αστυνομικού ενδιαφέροντος, το προσωπικό των αρμοδίων Υπηρεσιών μας έχει διαταχθεί να συνεργάζεται με τους, κατά περίπτωση, αρμόδιους φορείς και να ενεργεί με γνώμονα τη νομιμότητα και στόχο τη διασφάλιση των απαραίτητων συνθηκών ακώλυτης διεξαγωγής της εκπαιδευτικής διαδικασίας, πάντοτε με σεβασμό στα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων, για την προστασία αυτών και της δημόσιας περιουσίας.

Για την προστασία των ανηλίκων έχουν συσταθεί και λειτουργούν εξειδικευμένες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας.

Σε κεντρικό επίπεδο και στη δομή της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας λειτουργεί το **Τμήμα Καταπολέμησης Ναρκωτικών & Παραβατικότητας Ανηλίκων**, το οποίο αποτελεί επιτελική Υπηρεσία, στρατηγικού χαρακτήρα, στην οποία έχει ανατεθεί, η παρακολούθηση της παραβατικότητας και της θυματοποίησης ανηλίκων.

Σε περιφερειακό – επιχειρησιακό επίπεδο λειτουργούν:

- Η Υποδιεύθυνση Ανηλίκων της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής.
- Το Τμήμα Ανηλίκων της Διεύθυνσης Ασφάλειας Θεσσαλονίκης/ΥΔΕΖΙ.
- Τα Γραφεία Ανηλίκων των Υποδιευθύνσεων Ασφάλειας Ηρακλείου Κρήτης και Πατρών.

Όπου δεν υφίστανται εξειδικευμένες Υπηρεσίες, οι σχετικές αρμοδιότητες ασκούνται κατά περίπτωση από τις Υποδιευθύνσεις Ασφάλειας, τα Τμήματα Ασφάλειας ή τα Αστυνομικά Τμήματα γενικής αρμοδιότητας.

Με το θέμα της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού ασχολείται η Μη Κυβερνητική Οργάνωση “Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού” (ΚΜΟΠ).

Ιδρύθηκε το 1977 από επιστημονικά στελέχη με μακρά εμπειρία σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας, συμβουλευτικής και εκπαίδευσης. Σκοπός του Κέντρου είναι η στήριξη της οικογένειας μέσω της παροχής ολοκληρωμένων κοινωνικών υπηρεσιών, η στήριξη ατόμων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό, η ανάπτυξη υποβαθμισμένων περιοχών, η επιστημονική έρευνα και η ανάπτυξη τεχνογνωσίας σε θέματα κοινωνικής πολιτικής.

Πληροφορίες για το ΚΜΟΠ και το πρόγραμμα “Live Without Bullying” είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <https://kmop.gr/>.